

2017-11-21

Kommunstyrelseförvaltningen
Kurt Johansson

D-nr ÄON
Äldrenämnden

Preliminärt förslag till lokalresursplan äldrenämnden 2019-2026 samt redovisning av planerade lokalförändringar 2018

Sammanfattning

I lokalresursplanen beskrivs framtida lokalbehov inom äldrenämndens ansvarsområde.

Planen är en del i det underlag som äldreförvaltningen tar fram inför 2018 års budgetarbete, driftsbudget för perioden 2019-2021 och investeringsplan 2019-2026.

Äldrenämndens lokalbehov kommer att vägas mot de behov som lyfts fram från övriga nämnder och styrelser i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningens lokalförsörjningsenhet sammanställer en kommungemensam lokalresursplan utifrån de olika nämnderna och styrelsernas lokalresursplaner.

Befolkningsprognos oktober 2017 utgör grunden för beräkningar av lokalbehov inom äldrenämndens ansvarsområde under perioden 2019-2026.

Förvaltningens slutliga förslag till lokalförsörjningsplan 2019-2026 kommer att behandlas på februarinämnden.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
65-69	4 134	3 955	3 732	3 617	3 554	3 658	3 719	3 818	3 906	4 014	4 046
70-74	4 100	4 146	4 179	4 045	3 967	3 836	3 709	3 537	3 440	3 375	3 450
75-79	2 530	2 751	2 950	3 224	3 433	3 543	3 595	3 635	3 531	3 467	3 360
80-84	1 402	1 500	1 592	1 741	1 859	2 022	2 205	2 370	2 593	2 759	2 849
85-89	741	791	835	835	871	922	994	1 061	1 156	1 235	1 346
90-94	288	274	288	296	322	340	362	384	382	401	427

95-99	74	77	73	77	75	75	72	76	79	87	91
100-w	5	4	5	5	8	8	8	8	8	8	8
Summa	13 274	13 498	13 654	13 840	14 089	14 404	14 664	14 889	15 095	15 346	15 577

Antalet invånare i Haninge 65 år och äldre beräknas öka med 17,3 procent under perioden 2016-2026.

Som framgår av ovanstående tabell är det stora skillnader i utvecklingen mellan de olika åldersintervallen. Gruppen 65-74 år kommer att minska med 9 procent under perioden.

Samtliga grupper över 75 år kommer att ha en kraftig ökning under perioden. Antalet invånare 80-89 år kommer att öka med 96 procent under perioden.

Äldrenämndens verksamhet är indelad i tre huvudinriktningar; öppen verksamhet, insatser i ordinärt boende och insatser i särskilt boende.

Under de senaste åren har stora satsningar genomförts vad gäller utbyggnad av träffpunktsverksamhet, detta har inneburit ett minskat behov av platser i allmän dagverksamhet, däremot finns det behov av utbyggnad vad gäller dagverksamhet med demensinriktning..

Lokaler för insatser i öppen verksamhet

Träffpunkter

Äldrenämnden har idag egna träffpunkter i följande kommundelar Handen, Jordbro, Västerhaninge, Brandbergen, Dalarö och Vendelsö.

Äldrenämnden ger dessutom ekonomiskt bidrag till en träffpunkt på Muskö.

I Tungelsta drivs en träffpunkt i samverkan med Svenska kyrkan i Tungelsta.

I planeringen av ett allaktivitetshus i Vega ingår lokaler för träffpunktsverksamhet.

Äldrenämndens ambition att erbjuda träffpunktsverksamhet i alla större kommundelar kommer att vara uppfyllt när träffpunkten i Vega öppnas..

Lokaler för biståndsinsatser i ordinärt boende

Lokalbehovet avser i första hand lokaler för dagverksamhet och lokaler för hemtjänstgrupper.

Behov av nya lokaler för dagverksamhet

För att klara de målsättningar om tid mellan biståndsbeslut och erbjudande om plats i dagverksamhet som äldrenämnden satt upp har antalet platser i

dagverksamhet för personer med demenssjukdom utökats de senaste åren.

Under perioden 2013-2016 har antalet platser inom dagverksamhet för personer med demenssjukdom utökats från sammantaget 32 till 53 platser. Under 2016 skapades nya platser genom en omDispositionering av befintliga lokaler i Brandbergen. Under 2018 finns planer på utbyggnad av verksamheten i Brandbergen med 8-16 nya platser. Ytterligare behov av nya dagverksamheter med inriktning mot demenssjuka kommer att finnas under planperioden, preliminärt en ny demensdagverksamhet 2020 och 2023 med vardera 16 platser.

Behovet av platser inom den vanliga dagverksamheten är i dagsläget täckt eller kan täckas genom ytterligare samordning med träffpunktsverksamheter.

Behov av nya områdeslokaler för hemtjänsten

Kommunens egen utförarorganisation är idag organiserad i fyra enheter Handen, Brandbergen, Västerhaninge och Jordbro. Det pågår ett arbete med att hitta en ny lokal för hemtjänstgruppen i Västerhaninge.

Behov av utbyggnad Vård och omsorgsboende(särskilt boende) och korttidsboende

Denna boendeform är till för de äldre som har störst behov av vård och omsorg. Personaltätheten är hög med dygnet runt-tillsyn. I denna typ av boende svarar kommunen för hälso- och sjukvårdsinsatser, förutom läkarinsatser. Boendet kallas även vårdboende eller äldreboende i en del kommuner. Den juridiska termen är särskilt boende.

För personer som är i tillfälligt behov av boende med stort inslag av vård och omsorg finns möjlighet att under en tidsbegränsad period bo på ett korttidsboende.

Behov och platser

Äldreförvaltningen har idag fem egna vård- och omsorgsboende med totalt 295 platser varav 35 platser i dagsläget används som korttidsboende.

Utöver de 295 egna platserna för vård och omsorgsboende/korttidsboende köpte äldreförvaltningen under 2016 i genomsnitt 225 platser av andra vårdgivare. Under 2017 har behovet ökat något och årsgenomsnittet vad gäller köpta platser januari-oktober ligger på drygt 235 platser.

Äldreförvaltningen har under många år varit tvingad att köpa platser även i andra kommuner för att klara ett ökat behov av platser. De senaste åren

har dock flera nya privata boende öppnats i kommunen och behovet att köpa platser i boende beläget utanför kommunen har nästan upphört. De platser som idag (november 2017) köps är i första hand platser med någon form av specialinriktning som saknas på de boende som har verksamhet i Haninge (psykiatriska platser, HVB-hem och LSS-inriktade boende).

Utifrån befolkningsprognoserna beräknas behovet av nytillskott av platser uppgå till cirka 20-30 nya platser/år den närmaste 10 års-perioden.

För att möta den förmodade volymutvecklingen under perioden 2019-2026 behöver det byggas cirka 200-250 platser i vård- och omsorgsboende.

Områden som kan vara aktuella för byggnation utifrån befolkningsutvecklingen är i första hand Brandbergen, Jordbro, Handen.

En utbyggnad av vård- och omsorgsboende i egen drift måste vägas mot andra planer som privata utförare har av etablering av nya boende i kommunen.

Flera privata byggare har begärt och fått markanvisning för byggande av vård och omsorgsboende för äldre.

Utifrån de kontakter som tagits med äldreförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen är bedömningen att behovet av fler platser i vård- och omsorgsboende för äldre fram till 2027 i stort täcks av de planer som finns hos privata aktörer.

Kända planer på nyetablering är:

Handen (Najaden) 36 platser våren 2019.

Jordbro (Lundaskolans tomt) 54-72 platser 2019-2022?

Brandbergen 54 platser 2019-2022?

Planerna för byggnationen i Brandbergen kan komma att expandera med ytterligare 54 platser 2022-?

Sammanställning vård och omsorgsboende för äldre inklusive korttidsboende						
Behov och tillgång på platser i olika kommunelar 2016-2025	Behov	Behov	Behov	Platser	Platser	Platser
Alla utförare	2016	2021	2025	dec-16	Planerad	2025
Planerade nya boende privata utförare 2017-2025					utbyggnad	
Norra kommundelarna	103	125	140	168	54	222
Gudö	7	11	12	0	0	0
Vendelsö	39	36	33	136	0	136
Vendelsömalm	39	49	43	32	0	32
Norrby	8	9	29	0	0	0
Vega	10	20	23	0	54	54
Centrala kommundelarna	245	305	383	140	144	284
Ramsdalen;Svartbäcken	12	15	18	0	0	0
Brandbergen	70	84	129	0	54	54
Handen	127	148	136	140	36	176
Centrala Jordbro	21	37	74	0	54	54
Övriga Jordbro	15	21	26	0	0	0
Södra kommundelarna	141	174	171	197	0	197
Västerhaninge NV	50	50	47	0	0	0
Västerhaninge SO	45	54	53	103	0	103
Västerhaninge glesbygd N och S	7	10	10	0	0	0
Muskö	6	8	7	0	0	0
Tungelsta	33	52	54	94	0	94
Skärgården	31	31	33	29	0	29
Skärgården	5	4	5	0	0	0
Östra Haninge glesbygd	6	7	7	0	0	0
Dalarö	18	18	19	29	0	29
Gälö/Sandemar	2	2	2	0	0	0
Totalt	520	635	727	534	198	732

Behov av andra åtgärder vård- och omsorgsboende

Parboende

Den numer lagstadgade rätten till parboende, där ett par ska erbjudas möjlighet att bo tillsammans i särskilt boende även om det bara är en som är i behov av ett särskilt boende, kommer att innebära att det i framtida nybyggnation även måste planeras för ett antal större lägenheter.

Platser med psykiatri inriktning

Även om tillgången på vård och omsorgsplatser i nuläget täcker behovet av antal platser så finns det ändå problem att ibland hitta platser som motsvarar den enskildes behov av insats.

Ett exempel på detta är platser med psykiatri inriktning, hittills har underlaget varit för litet för att starta avdelningar på kommunens egna boende med den inriktningen. Men bedömningen är att det idag finns ett underlag för att inom snar framtid försöka få något boende att öppna åtminstone en avdelning med psykiatri inriktning.

Om- tillbyggnad Hagagårdens kök

Köket producerar idag all mat till vård och omsorgsboendena i egen drift totalt cirka 220 000 måltider per år. Utöver detta levererar köket mat till även andra verksamheter både inom äldreförvaltningen men även i begränsad omfattning till andra förvaltningar.

Under 2016 startades ett projekt där köket förbereder måltider som ska färdigställas i hemmet hos enskilda hemtjänstkunder. Projektet har slagit väl ut, men för att gå vidare och införa en permanent verksamhet behövs andra lokaler, nuvarande kök på Hagagården har inte tillräcklig kapacitet.

En mindre utredning har genomförts för att ta fram förslag till ombyggnad och eventuell tillbyggnad av köket på Hagagården

Utredningen pekade på betydande behov av ombyggnation för klara en utökad volym och uppnå en god arbetsmiljö i köket.

Reservkraft

Flera hårda vintrar i rad visade att elförsörjningen är mycket sårbar vid större snöfall eller stormar.

Johanneslund, Hagagården och Malmgården har varit drabbade av längre elavbrott.

I investeringsbudgeten för 2016 fanns 11,3 miljoner kronor avsatt för investering i reservkraft på i första hand Hagagården, Johanneslund och Malmgården.

Under 2017 har arbetet med installation av reservkraft på Hagagården blivit klart.

Utifrån erfarenheter från arbetet med Hagagårdens reservkraft har ett arbete påbörjats med hur reservkraftsfrågan kan lösas för i första hand Malmgårdens och Johanneslunds vård och omsorgsboende.

Prioriteringen av Hagagården, Malmgården och Johanneslund vad gäller reservkraft bygger på följande.

På Hagagården tillagas all mat till övriga vård- och omsorgsboende, enheten har också möjlighet att under en kortare period användas för evakuering från andra vård- och omsorgsboende eller för boende i närområdet.

Johanneslund och Malmgården har båda möjligheter att användas för evakuering från andra boenden eller närboende.

Sammanfattning lokalinvesteringsbehov äldreförvaltningen

Allmän volymutveckling och påverkan på central äldreförvaltnings behov av kontorsrum i kommunhuset

Utöver verksamhetslokaler och lokaler för administrativt stöd för respektive verksamhet, finns det ett behov av fler arbetsplatser till biståndsenheten och den centrala administrationen inom äldreförvaltningen för att möta volymökningar utifrån demografin.

Nuvarande verksamhetsområden beräknas öka med i storleksordningen 4-5 procent per år de kommande 10 åren. Prognosen bygger på framtagna befolkningsprognos och att insatsbehovet i olika årsklasser kommer att vara på samma nivå som genomsnittet under perioden 2011-2017.

Redan idag saknas det arbetsrum i kommunhuset. Kortsiktigt har detta till delvis lösts genom omdisponeringar och genom att några funktioner flyttat till lokaler i Najaden huset. Under 2018 finns det planer på att Tornberget och även de fackliga organisationerna ska flytta från kommunhuset till lokaler i Najadenhuset

Det exakta behovet av fler kontorsarbetsplatser för äldreförvaltningens centrala administration och biståndsenhet är svårbedömt, men en mycket grov skattning är:

- 2018-2025 behövs 1-3 arbetsplatser respektive år med nuvarande ansvarsområde.
- Ett övertagande av delar av hemsjukvården från landstinget under 2020 kommer att öka behovet av kontorslokaler ytterligare.

Nya lokaler för ordinärt boende

År	Behov	Investering	Drift (lokalkostnader)
2020	Demens dagverksamhet 16 platser 300 kvm	9 000 000 kr	600 000 kr
2023	Demens dagverksamhet 16 platser 300 kvm	9 000 000 kr	600 000 kr
2026	Demens dagverksamhet 16 platser 300 kvm	9 000 000 kr	600 000 kr

Utökat behov av platser i vård och omsorgsboende och korttidsboende (Om andra aktörers planer på byggnation skrinläggs behövs en plan för egenbyggnation i Tornbergets regi)

År	Behov	Investering	Drift (lokaler)
2020-2021	Nytt boende i egen drift 54 platser	130 000 000 kr	8 000 000 kr
2022-2023	Nytt boende i egen drift 54 platser	130 000 000 kr	8 000 000 kr
2024-2025	Nytt boende i egen drift 54 platser	130 000 000 kr	8 000 000 kr
2026-2027	Nytt boende i egen drift 54 platser	130 000 000 kr	8 000 000 kr

Investeringsbehov reservkraft

Bedömningen är att avsätta 11,3 mnkr till reservkraft inte ger utrymme för reservkraft till Vallagården och Ros-Anders gård vård och omsorgsboende.

Lokalbehov vid övertagande av ansvaret för hemsjukvården 2020

Konsekvenserna av överföring av ansvaret för hemsjukvården från landstinget till kommunerna i Stockholms län 2020 är inte medtaget i ovanstående redovisning.